Salon Foto Nationaal 2018 juryrapport

fotoserie 'vijf met samenhang'

De achtergrond
Foto Nationaal beoogt een fotosalon te zijn met het beste seriematige werk van Nederlandse vrijetijdsfotografen. De inzending is niet vrij, de fotografen zijn voorgeselecteerd. Dat is te merken aan het ingediende werk. Gemiddeld is het van een hoge kwaliteit.
Aan de fotograaf is gevraagd om een toelichtende tekst te geven. Verder had men de mogelijkheid om aan te geven of de serie bij de selectieprocedure getoond zou worden op een zwarte, witte of grijze achtergrond, zodat de foto's het meest tot hun recht konden komen.
Alle 159 ingediende series voldeden aan de reglementaire eisen. Dat wil niet zeggen dat al het ingediende werk technisch volmaakt was. Soms deed een slechte afdrukkwaliteit afbreuk aan de inhoud en er werd niet altijd mooi geplakt en gesneden.

De jury
De jury, eigenlijk selectiecommissie, bestond uit de volgende personen:
- Veronique Jansen, fotograaf, samensteller van tentoonstellingen en adviseur bij Museum Hilversum;
- Katharina Pöhlmann, fotograaf, coach, docent aan de Hogeschool voor de Kunsten Amsterdam;
- Loek van Vliet, fotograaf, docent aan de Koninklijke Academie van Beeldende Kunsten Den Haag;

en stond onder voorzitterschap (zonder stemrecht) van Fotobond Voorzitter Oege Lam.

De jury had tot taak om uit de aangeboden analoge werken maximaal dertien series te selecteren voor presentatie in de salon van Foto Nationaal. Daarnaast kon de jury een of meerdere eervolle vermeldingen toekennen aan series die net niet de hoofdselectie bereikten.

De selectie
In eerste instantie werd een selectie gemaakt op basis van een eerste indruk door de juryleden. Daarbij viel ongeveer een derde van de inzendingen af. De overblijvende werken kregen een tweede bestudering. Soms was het moeilijk om bij de verdere selectie afscheid te nemen van het mooie werk. Als de bedoeling van de serie onduidelijk was werd de toelichtende tekst geraadpleegd. Daarbij viel op dat de toelichting niet altijd de beelden verduidelijkte. Denk aan de situatie dat de fotograaf een bepaald gevoel dacht uit te drukken dat niet in de foto's werd herkend. Misschien kan eens gezocht worden naar een instructie voor het schrijven van foto titels en foto toelichtingen. Maar dit advies valt uiteraard buiten het bestek van dit rapport.
In veel gevallen droeg de tekst bij aan een beter begrip van het beeld.

De foto's werden steeds gepresenteerd in de volgorde die de fotograaf had aangegeven. Niettemin waren er enkele series waarbij de jury een andere volgorde beter vond overkomen. In dat geval werd de serie beoordeeld in de volgorde die de jury het meest beviel.

Bij de vaststelling van de dertien geselecteerde beelden is meegewogen dat de salon enige variatie in onderwerpen en uitwerkingen dient te krijgen. De fotografen die hun werk niet geselecteerd zagen kunnen zich troosten met de gedachte dat hun serie waarschijnlijk om die reden afviel.

Het jureren van foto's is persoonlijk. Uiteraard zijn er min of meer vaste waarden die meespelen, zoals printkwaliteit, gebruik van kleur of zwartwit, kadrering en scherpte/onscherpte, maar over de wijze waarop de bedoeling van de fotograaf overkomt, de onderwerpkeuze en de originaliteit kunnen de meningen uiteenlopen. Over veel series is uitgebreid gediscussieerd. Dat er uiteindelijk aan de reguliere dertien nog zes series werden toegevoegd met een eervolle vermelding is een teken dat de jury hun kwaliteit herkende en dus een compliment aan de fotografen.

De jury: Veronique Jansen, Katharina Pöhlmann, Loek van Vliet.

Salon Foto Nationaal 2018 juryrapport

De geselecteerden

Anton Verbeek

Toelichting:

De Azencross

De Azencross is sinds 1984 een jaarlijkse wielerveldrit in het Belgische Loenhout. De datum, vlak na de Kerstdagen, brengt ieder jaar weer veel volk op de been. Liefde voor deze tak van de wielersport gaan hand in hand met bier en frieten en in een sfeer van gezelligheid en gemoedelijkheid. Maar bovenal is het een bovenmaatse prestatie van de wielrenners, die één uur lang ploeteren over hellingen, wasborden en andere obstakels en modder, regen en koude moeten weerstaan.

Jury

In deze serie gaat de kijker als het ware op in een menigte die naar een wielerwedstrijd kijkt. Een uitgebalanceerde serie met krachtige beelden, die aan elkaar gewaagd zijn; de keuzes die de fotograaf heeft gemaakt wat betreft compositie, standpunt, zwart-wit omzetting en gebruik van licht, overtuigen.

Colette Lukassen

Toelichting:

Gelijke genen

Deze serie is gemaakt in een periode van 5 maanden terwijl ik mijzelf afvroeg of ik in staat zou kunnen zijn om liefde te voelen voor een kind met andere genen dan die van ons gezin met puberzonen.
En vervolgens deze toekomstige wees op te kunnen nemen binnen ons gezin.
Portretten van ‘geliefden’ met dezelfde genen, voor 50% of helemaal niet. Het laatste portret is van ons huidige pleegkind, halfbroer en moeder nog bij leven.

Salon Foto Nationaal 2018 juryrapport

Jury

Prachtige portretten. De toelichting over de 'gelijke genen' vind je terug in de eerste vier foto's, die de gelijkheid onderstrepen. Qua beeld en inhoudelijke kracht valt foto 5 er buiten, die breekt de samenhang. Ondanks dat is het een waanzinnig mooie reeks beelden, die in het geheel overtuigt.

Els Tijssen

Toelichting:

Gevangen

Op hoge leeftijd zelfstandig wonen. Een gezonde geest in een lichaam dat het niet opgeeft en steeds verder aftakelt. Verlies van autonomie, onontkoombaar en tot in details zichtbaar. Te weinig ruimte voor eigenheid in een te kleine wereld.

Jury

Stuk voor stuk sterke beelden, goed getroffen. Je ziet vrijwel geen mensen maar je ziet ze tóch. De combinatie versterkt dat effect, de emotie komt over. Een overtuigende serie over de oude dag.

Hans Heeres

Toelichting:

Dessert Golf

Door ruim gebruik van water kunnen deze golflinks bestaan in de woestijnen van de westelijke staten van de USA.
De links worden met grote inspanning en de grootst mogelijke aandacht onderhouden om de duizenden golfliefhebbers - in het uiterst warme en droge klimaat van de woestijn - te kunnen laten golfen. Door een mooi ontwerp en het uitmuntende onderhoud van de golflinks worden golfers uitgenodigd om lid te worden van zo’n golfclub.

Zeer veel - meestal gefortuneerde blanke - Amerikanen maken - tevreden - veel gebruik van de geboden mogelijkheden.

Salon Foto Nationaal 2018 juryrapport

Jury

De vijf beelden lijken op elkaar maar zijn verschillend genoeg om samen een afgerond beeld te vormen, waarbij de repetitie het totaalbeeld versterkt. Daarbij wordt het contrast tussen de woestijn en de sappig-groene golfbaan subtiel maar overtuigend in beeld gebracht. Het is een relevante serie in een tijd van klimaatverandering, en hoe om te gaan met water.

Harrie Houben

Toelichting:

Het Plafond naar de Hemel

Het Plafond naar de Hemel gaat over het plafond van de kerk. Kerk plafonds werken mee aan de gewenste sfeer van respect en een gevoel van geworteldheid bij de kerkbezoeker. Het plafond verraadt de bijzondere architectuur van een kerk; het gaat over prachtige vormen, opmerkelijke symbolen, maar ook van de moeite die de bouwers genomen hebben om er iets waarlijk gezegends van te maken. Tenslotte is het voor de gelovigen, het Plafond naar de Hemel.
Ach, en voor de ongelovigen een lust voor het oog.

Jury:

Door het gebruik van zwartwit worden de patronen goed zichtbaar. De zorgvuldig uitgewerkte compositie benadrukt het ritme van de architectuur en laat een mooi lijnenspel ontstaan, dat de beelden met elkaar verbindt. Het perspectief, de naar het plafond gerichte blik, is origineel en levert sterke beelden op. Te sterke symmetrie is vermeden, waardoor het geheel nergens saai wordt.

Herman Roes

Toelichting:

De betoverende stad

De intocht van de winterschilder in mijn huis afgelopen december bracht ook de komst van een groot aantal afdekborden met zich mee. Deze worden gebruikt bij het afdekken van objecten als er gespoten wordt. Ik vond ze spannend, allerlei kleuren en vormen waren er onbedoeld in ontstaan. Ik heb er direct een aantal gefotografeerd. Kijkend zie je allerhande

vormen en de fantasie wordt geprikkeld.
Ik heb een serie van 5 gevormd, meerdere andere volgordes zijn mogelijk. Ik heb de serie de naam van betoverende stad gegeven, omdat ik deze er in zie. Andere namen zijn mogelijk maar het is niet de bedoeling mijn naam te gebruiken om iets te herkennen, het is vooral de bedoeling om door eigen fantasie nog vele andere benamingen te ontdekken. Onbedoelde en spontane kunst is eigenlijk misschien wel meer op zijn plaats als naam.

Jury:

Abstracte beelden met voldoende suggestie om te boeien, en ondanks de onduidbaarheid toch in balans. De kleuren zijn met elkaar in harmonie. Mooie beelden met een suggestie van volgorde. Deze vijf beelden spreken direct het gevoel aan, in zijn variëteit en opbouw balt alles samen totdat het een explosie nadert in je hart.

Martin Janssen

Toelichting:

Geloof, hoop en liefde

Een boeiend gesprek met beeldend kunstenaar Eric Wittenberns, tijdens zijn expositie in Eindhoven, was de aanleiding van deze serie. Vol fascinatie keek ik naar zijn krachtige aquarellen met menselijke gedaanten in een omgeving vol zeggingskracht en spiritualiteit .

De lichamelijke bewegingsvrijheid van Eric wordt beperkt door COPD, maar dat weerhoud hem niet om geestelijk grote reizen te maken. Het gesprek werd voortgezet in Utrecht, waar ik Eric en zijn vrouw nader leerde kennen. Hij vertelde over zijn geboorteland voormalig Nederlands Indië, zijn spiritualiteit, kunst en zijn sterke band met zijn vrouw.

De indrukken die ik heb opgedaan, heb ik vertaald in deze 5 conceptuele beelden, vol hoop, geloof en liefde.

Jury:

Een prachtig liefdevol portret in een goed uitgevoerde serie. De kracht zit in de samenhang van de beelden, die indringend, dicht op de huid gefotografeerd zijn maar toch met respectvolle afstand. De verbondenheid en liefde tussen de twee personen is goed weergegeven. Tegelijkertijd zit er ook een mate van beklemming in de foto's. In die zin is het laatste beeld afwijkend van sfeer en valt er daardoor enigszins uit. Mooie uitsneden en intrigerende momenten.

Salon Foto Nationaal 2018 juryrapport

Pieter Geijsendorpher

Toelichting:

Brievenbussen

Foto’s van brievenbussen genomen aan de Rosenthaler Strasse in Berlijn in 2017. Achter elke brievenbus gaat een eigen wereldje schuil. Het lijkt een wonder dat hier nog post op het juiste adres bezorgd wordt.

Jury:

Een goed voorbeeld van een serie die door zijn strakke, consequente manier van benaderen en oog voor detail ook uit nog meer beelden had kunnen bestaan. De beelden vervelen geen enkel moment. Ze zijn origineel en kleurrijk.

Rob Driessen

Toelichting:

Arctic Wonderland

Uit de donkere wateren van de Vestjork steken de Lofoten als een eindeloze rij tanden, zo ver als het oog kan zien. Eind februari is de herinnering aan de lange poolnacht slechts een vage herinnering., hoewel het eenzame Arctische gevoel van de archipel nog niet helemaal verdwenen is.
Een van de meest unieke kwaliteiten van de Lofoten , behalve het schouwspel van besneeuwde bergtoppen, die rechtstreeks uit de zee oprijzen, is de lange schemering aan beide zijden van de dag. Dit gedempte licht, gecombineerd met de resulterende lange sluitertijden en het besneeuwde landschap laat een wonderbaarlijke Arctische wereld tevoorschijn komen.
Veel kijkplezier met de serie.

Jury:

Een serie klassieke landschapsfoto's, mooi uitgewerkt. Het verstilde landschap komt goed over. De beelden kloppen, zijn krachtig en onderling in balans. De ingediende prints zijn gaaf geprint op mooi papier en dragen bij aan de waardering.

Salon Foto Nationaal 2018 juryrapport

Rob Langhorst

Toelichting:

In elke grote stad...
Een serie straatfotografie met beelden die iedereen wel eens heeft gezien. Situaties en momenten die je in elke grote stad overal ter wereld kan tegenkomen.

Jury:
In deze fotoserie heeft de fotograaf zijn blik gericht op bijna alledaagse straattaferelen die we meestal liever niet onder ogen willen zien. De manier hoe hij mensen in beeld heeft gebracht getuigt van respect. De getoonde beelden zijn intens, integer, suggestief en - op de laatste foto na - niet clichématig gefotografeerd.

Simon Klein

Toelichting:

De Doop Leuven november 2017

“Misschien nog wel kwalijker dan de cultuur van vernedering en intimidatie bij de ontgroening is de handigheid om daarmee weg te komen” stelt hoogleraar psychologie Denise de Ridder in haar Gedragscolumn in het NRC. (jan 2018)

Jury:
Een spannende serie. De kijker weet niet wat er gebeurt. De beelden zijn onheilspellend, grimmig en hebben een dreigende lading. Het verhaal wordt niet panklaar aangeleverd; je moet hier op pad om te ontdekken waar het over gaat. De onscherpte werkt suggestief; de omzetting naar zwart/wit heeft hier duidelijk een toegevoegde waarde. De fotograaf geeft daarmee zijn persoonlijke visie en een indringend commentaar op een actueel thema, ontgroeningen

Salon Foto Nationaal 2018 juryrapport

Talitha Hoppe

Toelichting:

Dutch Mountains

Het klinkt als een contradictio in terminis: de Nederlandse bergen.

Iedere week rijd ik langs de bergen steenkolen van de Rietlanden Terminals. Immens groot en zó mooi dat mijn hart bij het zien van weer ander licht een sprongetje maakt. Zelfs een saaie, wit-grijze novemberdag wordt bijzonder door deze bergen.
En ik mag slechts van grote afstand achter de hekken kijken. Hoe schoon kan de industrie zijn?

Jury

Een landschap met steeds weinig elementen en toch een eenheid. Je zou het als één beeld kunnen zien, een panoramisch landschap. Per foto varieert de afstand maar het totaal is consequent. Binnen het verstilde en door grijstinten gedomineerd landschap zijn de zorgvuldig gekozen kleuraccenten een wezenlijke toevoeging. De ingediende serie is mooi afgedrukt op mat papier, waarbij de witte, niet door tekende lucht abstract aandoet.

Theo Mastenbroek

Toelichting:

Metamorfose

Leven of dood, dierlijk of plantaardig
Fossiel of buitenaards
Realiteit of verbeelding
Of wellicht een overgangsfase

Jury

De afbeeldingen suggereren naast elkaar geplaatst een verstilde beweging, haast een dans. Het subtiele kleurenpalet werkt prachtig. De ingediende serie toont gevoel voor compositie, uitstekende techniek en weloverwogen papierkeuze, die met elkaar zeer esthetische beelden opleveren.

De eervolle inzendingen

Jacqueline van Bijnen

Toelichting:

Solitaire Bomen

Dat is de uitdaging die ik voor mezelf bedacht heb voor de Salon Foto Nationaal 2018.
Ik weet niet of u wel eens op zoek bent gegaan naar alleenstaande bomen, maar ik kan u verzekeren dat het nog niet meevalt om ze te vinden, voordeel is dat je nog eens ergens komt.
Ik hou ervan mijn foto's iets eigens mee te geven, iets wat bij mij past en vanuit die behoefte bewerk ik mijn foto's. In dit geval heb ik deze bomenserie vorm gegeven door toepassingen zoals meervoudige belichtingen en gebruik van meerdere lagen wat zorgt voor een schilderachtig resultaat.
Ik hoop dat u dit ook zo ervaart wanneer u mijn foto's bekijkt.

Jury:

De serie heeft een fraaie opzet. Elke boom heeft een eigen karakter en beeldt een ander seizoen uit. Hoewel we het jaar gewoonlijk in vier seizoenen indelen doen de vijf beelden toch natuurlijk aan. De uitvoering is mooi, de bewerkingstechniek is consequent voortgezet en levert eigenzinnige beelden op. Echter, het vijfde beeld wordt te abstract, en past daardoor niet goed in de serie.

Jan Kindermans

Toelichting:

Vroeger en Nu

Al langer ben ik bezig met het thema tijd. In deze foto's wordt het verleden teruggehaald en samengevoegd met foto's van deze tijd (2018). Bij de oude foto's heb ik negatieven gebruikt van door mijzelf gemaakte foto's, die uit de jaren 50 dateren. De oudste negatieven zijn van 1951 (foto 1 en 4), gemaakt met mijn eerste camera. (negatieven 4 x 4 cm) . Gelukkig

hebben ze in oude schoenendozen de tijd goed doorstaan. Als je ouder wordt kan je op veel terugkijken. Die herinneringen kunnen soms ondersteund worden door foto's uit de "oude doos" Er is in de loop van de tijd veel veranderd:

foto 1 Mijn opa kon niet vermoeden dat de schilderachtige huisjes plaats gingen maken voor hoge flats.
foto 2 Mijn geboortehuis is jaren geleden gesloopt, maar de herinnering eraan is gebleven.
foto 3 Mijn eerste klas; deze kinderen uit de geboortegolf van na de oorlog zullen nu ongeveer 70 jaar zijn. Ze zitten in banken van 2 en keurig met de armen over elkaar. De jonge meester zit er tussen.
foto 4 Mijn moeder in haar stoel met het "kijkkastje" van toen: een aquarium. Tegenwoordig staat er een TV op een prominente plaats in de kamer.
foto 5 Terugkijkend naar een periode van meer dan 60 jaar. Verwondering over wat is veranderd en wat hetzelfde is gebleven.

Jury:

Voor deze serie heeft de fotograaf als het ware het verleden en het heden met elkaar laten versmelten. Het grote verschil in tijd is duidelijk weergegeven in foto stijl en –kleur; een balans-act, die soms subtiel maar soms ook bijna kitscherig uitpakt. De foto's 1 en 4 zijn het sterkst, het beeld van 3 valt er wat buiten, waardoor de samenhang van de vijf beelden niet optimaal is.

Joty Biegel

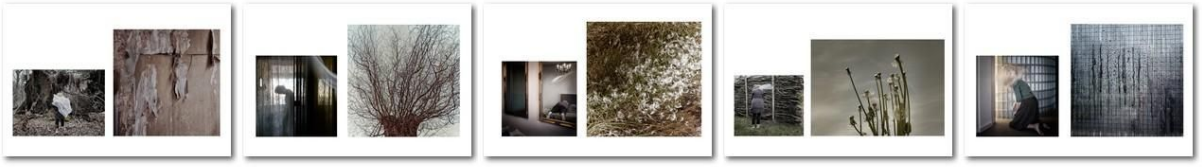

Toelichting:

Phobia

Als je een fobie hebt of zelfs meerdere, heb je een irreële angst ontwikkeld voor specifieke zaken of situaties. Het heeft grote invloed op het uitvoeren van de gewone, dagelijkse dingen. Je ziet overal als een berg tegenop, niets gaat vanzelf. Alles wat je doet kost heel veel moeite en dat is slopend. Het gevolg is dat je probeert situaties te vermijden. Sociale contacten heb je niet meer, die kosten te veel negatieve energie. Niets is meer leuk.

Maar het ingrijpendst is toch dat je jezelf niet meer kent, omdat je overal anders op reageert dan normaal. Dat is een angstaanjagend gevoel. Je zit muurvast in je eigen gedachten.

Jury:

Een serie die bestaat uit samengesteld beeld. De beelden zijn mooi en suggestief en soms verrassend gecombineerd. De bedoeling van de fotograaf, het verbeelden van de fobie, is goed geslaagd. De zich herhalende combinatie van motieven en het formaatverschil komen soms wat geforceerd over

Marcel van Balken

Toelichting:

The insignificance of man

Architectonische ruimten in een spel van licht en schaduw vormen een bijna surrealistisch decor. Pure zwart/wit beelden waarin de fotografie van de architectuur abstracte vormen begint aan te nemen, versterkt door de ogenschijnlijk uit verhouding getrokken toevoeging van de mens. Constructies en vormen, lijnen en vlakken gefotografeerd in schril contrast met de nietigheid van de passant.

Jury:

Een sterke, overtuigende serie. In deze imaginaire tonelen zijn de personen op de juiste plek geplaatst, wat een enorme grootsheid suggereert. De technische uitvoering is uitstekend met een mooie diepzwarte toon. Misschien geen verrassend idee maar wel heel goed uitgewerkt.

Peter Willemse

Toelichting:

Slag om Grolle

Eens in de 2 jaar wordt in de Achterhoek de slag om Grolle (Groenlo) nagespeeld. Het hele stadje doet mee. De foto’s zijn gemaakt achter de linie van de Spanjaarden die op het punt staan het slagveld te betreden voor het gevecht tegen het leger van de Prins van Oranje.

Jury:

De fotograaf krijgt de situatie cadeau en dan gaat het erom wat je ervan maakt. Die speciale uitwerking is hier gelukt. De beelden zijn zowel dramatisch als sprookjesachtig. Inhoudelijk is het moeilijker. Deze scènes zouden geschikt zijn voor storytelling, maar daarvoor mist er een laag. En foto 3 valt er buiten.

Sylvia Bökkerink

Toelichting:

Doorbreek het patroon in je leven….

De serie ‘Doorbreek het patroon in je leven’ is gemaakt om via kunstzinnige wijze aan te geven dat we in een rolpatroon zitten die gewoon te doorbreken is.

Waag de stap!

Jury:

De zware bewerking van de serie draagt de emotie, de sfeer is kil en unheimisch. Vooral de foto's 1, 4 en 5 vormen een sterk drieluik. Echter de link tussen beeld patronen en rolpatronen wordt pas door de toelichting van de fotograaf duidelijk. Het idee is origineel maar de techniek mag met meer precisie worden uitgevoerd.